

SWECO förbättrar avfallshantering i Lettland

Sweco Viak har fått i uppdrag att leda arbetet med att förbättra avfallshantering i Piejurasregionen. Uppdragsgivare är miljöministeriet i Lettland.

Företaget kommer bland annat att kartlägga regionens avfallshantering och göra prognoser för framtida avfall. Man ska även föreslå hur nya avfallsanläggningar ska utformas och hur äldre tippar ska stängas.

– En viktig del i uppdraget är att arbeta fram ett förslag till investeringsprogram så att regionens avfallshantering förbättras och uppnår de krav som ställs inom EU, säger Ingrid Håstad, uppdragsansvarig.

Uppdraget är värt 4,5 miljoner kronor och löper på ett år och är finansierat av SIDA. Det kommer att utföras i nära samarbete med Piejuras lokala avfallsbolag.

Piejurasregionen är belägen väster om Riga. Regionen utgör drygt 8 procent av Lettlands yta med en befolkning på cirka 160 000 invånare.

Sweco Viak är ett av Nordens ledande konsultföretag inom vatten och miljö med 500 konsulter.

SNF frågar partierna

Mp, fp och v positiva till avfallsförbrännings-skatt

Svenska Naturskyddsföreningen har frågat samtliga riksdagspartier om de vill begränsa sopförbränningen genom att införa en förbrännings-skatt som motsvarar deponiskatten.

Folkpartiet, miljöpartiet och vänsterpartiet svarar klart ja på frågan. Socialdemokraterna vill avvakta en samlad bedömning av avfallspolitiken innan de tar ställning. Kristdemokraterna har inte diskuterat frågan tillräckligt och moderaterna är osäkra på om förbrännings-skatt är bäst ur miljösynpunkt. Centern är det enda partiet som säger direkt nej. Trots det vill partiet gärna se en utökad återanvändning och återvinning.

– Utbyggnaden av sopförbränning blir en gökunge i kretsloppsarbetet och energivinsten för samhället blir större i de flesta fall om resurserna cirkuleras istället för att brännas direkt. Så även ur energisynpunkt kan sopförbränning vara en kontraproduktiv åtgärd, säger SNF:s generalsekreterare Svante Axelsson.

Regeringen har 4 prioriterade frågor till Johannesburg

Regeringen har prioriterat följande områden inför FN:s världstoppmöte i Johannesburg

- 1) Hållbara produktions- och konsumtionsmönster till 2004
- 2) Öka den förnyelsebara energin
- 3) Öka tillgången till rent vatten och sanitet
- 4) Stoppa förlusten av biologiskt mångfald

Bakterier till barn minskar allergier

I framtiden kan något så enkelt som droppar med vissa bakterier stimulera våra barns immunsystem och minska risken för allergi, skriver Forskning & Framsteg i sitt nya nummer.

Risken att ett svenskt barn ska drabbas av allergi har ökat från 1 till 40 procent under de senaste hundra åren. Och bara på de senaste tjugo åren har risken ökat 3 till 4 gånger. Detta gör allergi till den vanligaste kroniska sjukdomen hos barn i vår del av världen, skriver docent Anna Rudin i det nya numret av Forskning & Framsteg.

Det nya är att flera

studier nu har givit stöd åt den så kallade hygienhypotesen. Enligt den lever vi i en alltför hygienisk miljö. Immunsystemet får helt enkelt för litet stimulans av bakterier, virus och delar av mikrober. Då mognar det på fel sätt och ger sig sedan felaktigt på ämnen som pollen eller vissa födoämnen.

Nya studier visar att just bristen på vissa bakterier gör att svenska barns immunsystem knappt påverkas alls under det första halvåret. Ett sätt att minska allergierna skulle därför kunna vara att stimulera små barns immunsystem på

konstgjord väg. Samma undersökning visar att olika bakterier har olika effekt. Det gäller därför att finna vilka bakterier som gör jobbet bäst. Det pågår nu flera studier både i Sverige och utomlands där nyfödda barn får äta laktobaciller under det första levnadsåret.

När forskarna har kartlagt hur olika bakterier påverkar små barns immunsystem kan det gå att minska allergi risken genom att helt enkelt tillföra bakterier i droppform. Och det utan att vi behöver ge avkall på våra höga krav på hygien, avslutar Anna Rudin i Forskning & Framsteg.

Lab för elektromagnetiska fält i byggnader

I juni invigdes ett unikt utvecklingslaboratorium vid Luleå tekniska universitet, i Skellefteå. Pehr Högstroms laboratoriet är det första elmiljölaboratoriet i Sverige, som undersöker samverkan mellan byggnader och elsystem vad gäller elektriska störningar.

Det unika med laboratoriet är att man studerar elmiljön, framför allt upp till 30 MHz, och i samverkan med övriga installationssystem.

På så sätt blir det realistiska försök i en elektriskt isolerad och därmed kontrollerad miljö. Vid laboratoriet vill man skapa en elmiljö i byggnader där de elektriska och magnetiska fälten är låga.

– Projektet som vi arbetar med heter Elmiljö-EMC on SITE, där EMC står för Electro Magnetic Compatibility och handlar om hur olika apparater fungerar tillsammans med hänsyn till störningar i ledningar och i luften, säger Martin Lundmark, universitetsadjunkt vid Institutionen i Skellefteå.

– Ljudanläggningen ska till exempel inte bli störd av laddaren till mobiltelefonen. Vi forskar inom elmiljöområdet för att eliminera oönskade störningar. Tyvärr har det visat sig att energibesparande produkter är duktiga på att generera störningar långt upp i frekvensområdet

Projektet EMC on SITE har, på uppdrag från SIF, också undersökt elektriska fält i kontorsmiljö.

– Det visar sig att det är energibesparande lysrör, så kallade HF-lysrör, och inte bildskärmar som är den starkaste källan för elektriska fält i frekvensområdet över 10 kHz i våra kontorsmiljöer, avslutar Martin Lundmark.

Färdig Värmeavtal med Swedoor i Forserum

Vattenfall har nyligen träffat avtal med Swedoor i Forserum om att överta ansvaret för företagets värmeförsörjning. Swedoor ingår i de danska koncernen Vest-Wood, som är en av Europas största tillverkare av dörrar.

Avtalet innebär att Vattenfall rustar upp och effektiviserar den befintliga panncentralen hos Swedoor. Bränslet består till allra största delen av biobränsle, dels i form av träspill från fabriken, dels i form av vanlig träflis. Eldningsolja används i reserv.

Förutom till Swedoor kommer Vattenfall att leverera värme till två andra företag i samma område. Den totala leveransen uppgår till 13 GWh per år.

1 100 byggvarudeklarationer i MiljövaruBas

MiljövaruBas är Svensk Byggtjänsts databas för Byggvarudeklarationer upprättade enligt Byggsektorns Kretsloppsråds anvisningar. Basen har utvecklats i ett nära samarbete med byggsektorns parter och omfattar idag 1 100 byggvarudeklarationer.

Genom att förenkla inmatningen och för att minimera tillverkarens kostnader för att skapa, revidera och presentera sina byggvarudeklarationer har Svensk Byggtjänst tagit fram ett inmatningsprogram, där också varuinformationsblad skapas i samma moment.

Den färdiga eller uppdaterade deklARATIONEN skickas till Svensk Byggtjänst via e-post och läggs ut i MiljövaruBas. Tillverkaren har också möjlighet att skapa företagsanpassade utskriftsformat av deklARATIONEN, i samarbete med Svensk Byggtjänst.

Det är tillverkaren/leverantören själv som ansvarar för att informationen om företagets varor i MiljövaruBas är korrekt och aktuell.

Shell investerar 33 miljoner i forskning om hållbar utveckling

Shell Oil Company Foundation inrättar i dagarna, i samarbete med Rice University i Houston, ett helt nytt forskningscenter för frågor kring hållbar utveckling. Shell Center for Sustainability ska fungera som samarbetsnav och utvecklingscenter för experter som på olika sätt arbetar med frågan om en hållbar utveckling.

Investeringen i det nya forskningscentret uppgår till 33 miljoner kronor, vilket exempelvis enligt Shell kan jämföras med den en miljon kronor regeringen nyligen avsatte för ökade insatser för en hållbar utveckling.

Arbetet kring Världstoppmötet i Johannesburg nästa månad visar att näringslivet, precis som alla andra, fyller en nödvändig och naturlig del i utvecklingen mot en socialt och miljömässigt hållbar utveckling, säger Olav Ljøsne, informationsdirektör på Svenska Shell. Det räcker inte med att bara överlåta ansvaret på världens regeringar.

Det nya forskningscentret är en naturlig fortsättning på Shells tidigare insatser när det gäller hållbar utveckling, förklarar Olav Ljøsne. Bland annat startade Shell Foundation nyligen framtidscentret EMBARQ för transportoch miljöfrågor, tillsammans med World Resources Institute.

www.novator.se

KRETSLOPP arkiv

Europas plastindustri i bred kampanj

Som ett led i arbetet med att öka kunskapen hos opinionsbildare och beslutsfattare om plastens betydelse för ett hållbart samhälle, genomför europeiska plastindustrin en bred kampanj.

Kampanjen är planerad att sammanfalla med FN:s världskonferens i Johannesburg.

- Plast är på många sätt avgörande för människors liv, säger Yvonne Barcelona, kommunikationsdirektör för APME (Association of Plastic Manufacturers in Europe).

Annonser handlar bl a om hur sjukvården har förbättrats med hjälp av plast och demonstrerar i exempel på hur plast har räddat liv.

Ett exempel visar hur en enkel plastduk används för att filtrera dricksvattnet så att befolkningen kan undvika infektion av en mask som parasiterar på människor.

Tack vare dukarna har antalet människor i Afrika och Asien som drabbas av denna infektion under de senaste 15 åren sjunkit från 3,6 miljoner till mindre än 80 000.

Annonserna uppmanar läsare att besöka www.plastieworld.com.

Energisnåla och miljövänliga fordon ska upphandlas

Energimyndigheten har beviljat stöd till två teknikupphandlingar av fordon. Det är Stockholm Maskin och Fordon AB som får totalt 325 000 kronor i stöd för etapp 1 respektive etapp 2 av två teknikupphandlingsprojekt.

Stockholm MFO får stöd med 125 000 kronor för första etappen i projektet "Teknikupphandling av biogasfordon". Projektet innebär att leda och samordna upphandlingen av biogasbilar i normal personbilsstorlek, samt tyngre fordon som sop- och lastbilar, bussar och arbetsmaskiner.

Etapp 1 innebär en förstudie som ska undersöka köpargruppernas intressen och behov samt finna lämpliga fordon som lämnat prototypstudiet. Förstudien ska vara klar våren 2002. I nästa steg syftar projektet till att öka användningen av biogas och i andra hand naturgas på de 10 platser i Sverige där det idag finns fungerande produktions- och tankningsanläggningar för gas.

Stockholm MFO får 200 000 kronor för andra etappen av projektet "Teknikupphandling av hybridfordon". Etappen innebär att en beställargrupp bildas, sedan det konstaterats under etapp 1 att det finns marknadsefterfrågan på tvåhjuliga el- eller hybridfordon, el-hybridbilar, el-drivna redskapsbärare och hybridlastbilar.

Målet med etapp två är att upphandla cirka 50 el-scootrar, 400 hybridfordon fördelade på företag och kommuner, cirka 30 redskapsbärare hos kommuner samt cirka fem hybridlastbilar. Genom upphandlingen förväntas inköpsvillkoren bli förmånliga för köparna och introduktionen av dessa fordon på den svenska marknaden underlättas.

KF fällda i Marknadsdomstolen:

Marknadsdomstolen stoppar Y.F-filmen "Restaurangen" där en man på en restaurang besprutar gästernas mat. Åke Natt och Dag, miljöchef i KF och Coop Sverige, kommenterar utslaget i Marknadsdomstolen:

- Domen är ett hårt slag mot företagets miljöansträngningar.
- Det är orimligt att man kan göra reklam för intelligenta värktabletter men inte får bilda opinion kring samhällsviktiga miljöfrågor som användningen av kemiska bekämpningsmedel i livsmedelsproduktionen.
- KF och Coop Sverige fortsätter självklart med att driva opinionsbildning för ekologiska produkter.

KF-filmen "Restaurangen" hade anmälts av Sveriges Spannmålsodlare.

Domen i "Restaurangen"-målet finns tillgänglig på www.marknadsdomstolen.se.

Återvinningsstationernas skötsel förbättras

Den 3 juni 2002 inleddes en försöksverksamhet i 33 kommuner där IL Recycling, SITA Sverige och Stena Scanpaper är samordningsansvariga entreprenörer i var sitt område.

Entreprenörerna får helhetsansvar för återvinningsstationerna och säkerställer att tömning och städning sköts samt tillhandahåller en kontaktyta dit allmänheten kan vända sig.

GENOMFÖRT ARBETE

Under 2001 och inledningen av detta år har materialbolagens arbete varit inriktat på att höja kvaliteten på insamlingen av förpackningar och tidningar.

RESULTAT

Resultatet har blivit att antalet kraftigt nedskräpade återvinningsstationer har minskat från cirka 1 100 till cirka 600 stycken under 2001. Antalet fulla behållare som inte töms i tid minskade från sju till tre procent.

NÄSTA STEG

Nästa steg i kvalitetsarbetet är bättre samordning av återvinningsstationernas sköt-

sel. Materialbolagen uppdrar åt en entreprenör att ta ett helhetsansvar med en kontaktyta dit allmänheten kan vända sig med synpunkter om hur insamlingsverksamheten är organiserad och skött.

Testperioden kommer att vara avslutad 31 januari 2003 och efter successiv utvärdering kommer samordningsentreprenörer att stegvis finnas på plats i landets samtliga kommuner före utgången av 2003.

RIKTLINJER

- en samordningsentreprenör per kommun
- en kontaktyta där kommun, allmänhet samt företag har ett telefonnummer (0200-88 03 11)
- samt en e-postadress tillgängliga varje dag mellan 08.00 och 20.00 (även storhelger)
- ett atagande att hantera klagomållsynpunkter inom bestämda tidsfrister
- information om samordningsentreprenören på alla återvinningsstationer
- registrering av alla klagomållsynpunkter för vidare förmedling till materialbolagens databas över alla återvinningsstationer.

Kommentarer till "Uppdrag Granskning", 13 aug 2002 från Bedminster

(Företagets kommentarer återges nedkortade.)

- Som vi befarade var tv-programmet Uppdrag Granskning, som sändes 13 augusti om kompostering och där Bedminster spelade en framträdande roll, kraftigt tendentiöst. På en rad punkter framfördes dessutom direkta felaktigheter.

LUKTUTSLÄPP

Tv-programmet spelades in 17 maj - innan full effekt av de senaste åtgärderna uppnåtts. Bl a har Bedminster nu fått det s k biofiltret att behandla större luftmängder vilket lett till avsevärd minskning av antal lukttillfällen. När det gäller anmälningar om dålig lukt så visar aktuella siffror också på en klar förbättring.

CERTIFIERING OCH PRODUKTMÄRKNING
Kvalitetscertifieringsarbete pågår i enlighet med Renhållningsverksföreningens nyutgivna riktlinjer. Det sker via Statens Provinsanstalt (SP). En första revision har genomförts.

För närvarande finns inget europeiskt kompostdirektiv - EU ska först klara av ett direktiv angående rötslam för att sedan bygga vidare på det. Men från 28/8 2001 finns ett beslut från Europakommissionen angående "Eco-Label Soil Improvers and Growing Media" med registreringsnummer 2001/688/EC. Detta ligger till grund för RVF:s certifieringsregler för kompost och rötrest.

I Sverige saknas rikt-

Bedminster utser miljöchef

Bengt Westergård, med stor erfarenhet av miljöarbete, har engagerats som miljöchef i Bedminster

Bengt Westergård, 63 år, har en bakgrund inom bl a Naturvårdsverket, Birka Energi, Renhållningsverksföreningen, samt som miljöchef på Söderenergi i Södertälje under elva år.

- Bengt Westergårds specialkunnande och breda erfarenhet blir

linjer för kompost varför bolaget hänvisats till att följa de av Naturvårdsverket utgivna riktlinjerna för slam, vilket bedömts vara en närliggande produkt (i RVF:s förslag till certifiering av kompost och rötrest 1998 står: Vid beräkning av metaltillförsel när komposter eller rötrest används i jordbruket bör regelverket som gäller för avloppsslam tillämpas).

MELLANLAGRING

På grund av en brand i den s k efterkomposteringshallen i januari 2002 tvingades bolaget att mellanlagra en del av den färdiga komposten i kalkbrottet.

Innan dessa åtgärder vidtogs hade kontakter tagits med såväl Länsstyrelsen som Nynäs hamns kommun, och därmed följde bolaget de regler som gäller för kompost.

Polisutredningar har inletts om eventuellt

en värdefull tillgång för företagets framtida utveckling, säger Sten Winblad, vd för Bedminster Sverige AB.

- Nu får jag chansen att konkret arbeta så att vi kan närma oss regeringens återvinningsmål också på komposteringsidan, säger Bengt Westergård.

Bedminster AB är ett internationellt miljöteknikföretag som är marknadsnoterat på Nordic Growth Market NGM AB, NGM Equity i Stockholm.

Utöver återvinningsanläggningen i Stora Vika utanför Nynäs hamn finns ytterligare 15 anläggningar i produktion eller under konstruktion i Europa, Nordamerika, Australien och Asien.

brott i samband med detta, då meningarna går isär om materialet som mellanlagrades skulle klassas som kompost eller avfall.

SAMARBETET MED GOTLANDS KOMMUN

Bolaget har tillsammans med Gotlands kommun inlett ett pionjärbete med kompostering av hushållsavfall.

Trots omfattande produktionsstörningar på grund av hög andel grovsopor, har arbetet gått framåt. Gotlands kommun väljer nu att från våren 2003 hantera sitt avfall på annat sätt, varför samarbetet avslutas.

VAD VILL SAMHÄLLET - VI ALLA - HA?

Utmaningen är att få fram väl fungerande biologiska avfallshanteringsmetoder (kompostering och rötning) som kompletterar förbränning - låt oss fokusera på det!

Pressmeddelande

Coop Konsum upphandlar på nytt

Med anledning av ett repor tage i TV programmet Uppdrag Granskning vill Coop Sverige klargöra företagets syn. (återges förkortat)

- Coop Sverige anlät Sellberg/Sita, säger Ingemar Hjelm, miljösamordnare på Coop Konsum.

- Sita skickade avfallet till Bedminsters anläggning i Stora Vika.

- När vi fick signaler om att allt inte stod rätt till kontaktade vi Sita. Avfallet körs efter det till en annan anläggning. En butik lämnar dock fortfarande till Stora Vika.

- Vi är besvikna på att det inte fungerat och vi ska nu göra en ny stor upphandling av avfallshanteringen, avslutar Ingemar Hjelm, miljösamordnare på Coop Konsum.

Pressmeddelande